

Dit rapport is een uitgave van het NIVEL.
De gegevens mogen worden gebruikt met
bronvermelding.

**Logopedische zorg in kaart gebracht:
jaarcijfers 2012 en trendcijfers 2008-2012**

Gegevens in deze publicatie kunnen gebruikt worden onder vermelding van:
Verberne LDM, Swinkels ICS, Veenhof C., Logopedische zorg in kaart gebracht: jaarcijfers 2012 en
trendcijfers 2008-2012. Utrecht: NIVEL, 2014

U vindt dit rapport en andere publicaties van het NIVEL in PDF-format op: www.nivel.nl

Inhoud

Introductie	3
Methode	5
Resultaten	6
Cliëntkenmerken	6
Gezondheidsprobleem	7
Aantal behandelingen per kalenderjaar	9
Prestaties	12
Discussie	13
Opvallende trends	13
Representativiteit	13
Dataset	14
Referenties	15
Bijlage 1- Praktijkenmerken	16

Introductie

Door bezuinigingen op logopedie bij gemeenten en onderwijs is de verwachting dat het aantal behandelingen voor logopedie in de eerste lijn toeneemt. Door onderwijsinstellingen en gemeenten wordt bezuinigd op schoollogopedie en preventieve logopedie, waardoor de logopedie voor jonge kinderen met een taal- of spraakprobleem ten laste komt van de logopedie in de eerste lijn. Er is een ontwikkeling gaande dat steeds meer vrijgevestigde logopedisten door scholen worden gevraagd om de logopedische behandeling binnen de schoolmuren te geven, zodat logopedische zorg op school niet betaald hoeft te worden vanuit het onderwijsbudget.^{1,2} Ook op andere vlakken vindt er verschuiving van financiering plaats. Steeds vaker komen logopedische behandelingen die voorheen betaald werden uit het budget van het ziekenhuis of het verpleeghuis ten laste van de logopedie in de eerstelijns.¹

Momenteel is er nauwelijks tot geen informatie beschikbaar over de logopedische zorg die geleverd wordt in de eerste lijn en is het niet mogelijk om de gevolgen van deze veranderingen te monitoren. Het NIVEL en de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLFF) werken daarom aan het toevoegen van logopedie aan NIVEL Zorgregistraties eerste lijn (**Box 1**), zodat informatie verkregen kan worden over het logopedisch zorgproces. Middels extracties uit de reguliere praktijkadministratie zullen gegevens verzameld worden over demografische kenmerken van cliënten, het gezondheidsprobleem, de toegang tot logopedische zorg, gebruik van eerdere zorg en de omvang en evaluatie van de behandeling. Ook kunnen deze gegevens gecombineerd worden met gegevens van andere beroepsgroepen die aangesloten zijn bij NIVEL Zorgregistraties, zodat ook onderzoek gedaan kan worden naar de plek van logopedie in de zorgketen (**Figuur 1**).

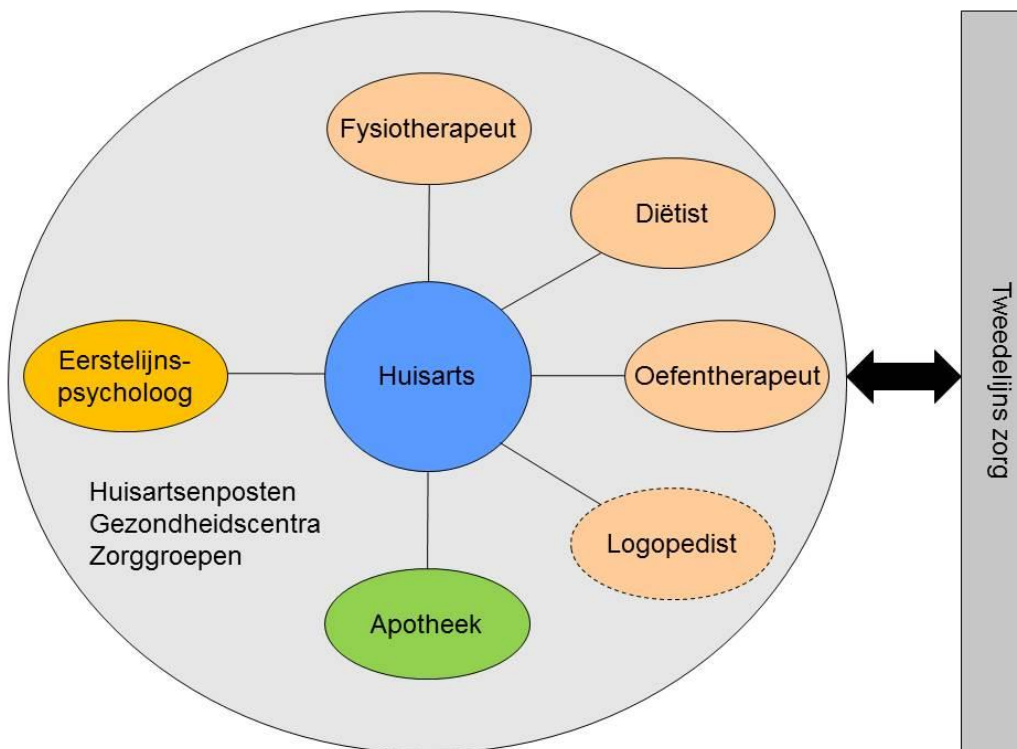
In dit rapport worden jaar- en trendcijfers beschreven over de jaren 2008 tot 2012 op basis van geanonimiseerde declaratiegegevens welke beschikbaar gesteld zijn door WinBase Groep B.V.³ aan de NVLFF en het NIVEL. De gegevens hebben betrekking op demografische kenmerken van de cliënt, het gezondheidsprobleem en het volume van de zorg.

Box 1

NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

Sinds midden jaren 90 heeft het NIVEL in samenwerking met verschillende beroepsgroepen in de eerste lijn enkele zorgregistraties opgezet, te weten registraties voor huisartsen (LINH), paramedici (LiPZ) en eerstelijnspsychologen (LINEP). Deze registraties zijn per 1 januari 2014 binnen het project 'NIVEL Zorgregistraties eerste lijn' geïntegreerd en uitgebreid met gegevens van huisartsenposten, zorggroepen, gezondheidscentra en apotheken.⁴

Figuur 1 NIVEL Zorgregistraties eerste lijn: een multidisciplinaire onderzoeksinfrastructuur⁵

Method

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een dataset met declaratiegegevens van 33 praktijken. Er zijn gegevens gebruikt van 23.738 cliënten die de logopedist bezochten tussen de jaren 2008 en 2012 (**Box 2**).

De gegevens van de cliënten zijn geaggregeerd tot een dataset die voor elke cliënt per kalenderjaar informatie bevat over geslacht, leeftijd, diagnose en het aantal behandelingen. De indeling van de diagnose is gemaakt op basis van de eerste twee cijfers van de diagnosecode (**Box 3**). De dataset bevat één diagnose per persoon per jaar, omdat er maar één diagnose nodig is voor declaratie bij de zorgverzekeraar. De cijfers zijn per kalenderjaar weergegeven, waarbij het aantal behandelde cliënten als noemer is gebruikt. Voor de leeftijdsgroepen en de diagnoses is logistische regressie gebruikt om te testen of er een lineaire toe- of afname waar te nemen is tussen de jaren 2008 en 2012. Bij een p waarde ≤ 0.01 wordt de trend als significant beschouwd. De analyses zijn uitgevoerd met STATA 13.0.

Voor het weergeven van de behandelvorm (prestatiecode) per kalenderjaar is het totaal aantal behandelingen als noemer gebruikt.

Box 2

Dataset declaratiegegevens

WinBase Groep B.V. heeft in 2012 een dataset met geanonimiseerde declaratiegegevens van circa 65 logopedie praktijken over de periode 2005-2011 beschikbaar gesteld aan de NVLF. Dit betreft praktijken die werken met eLogoBase, een softwareprogramma dat op een centrale server draait en toegankelijk is via internet. In het tweede kwartaal van 2013 is aan de betreffende logopediepraktijken toestemming gevraagd voor verwerking van deze gegevens door het NIVEL en voor het toevoegen van gegevens over 2012. Uiteindelijk hebben 33 praktijken hiervoor toestemming gegeven. Per kalenderjaar is voor deze 33 praktijken informatie beschikbaar over geslacht en leeftijd van de cliënt, de diagnose en het aantal behandelingen dat gedeclareerd is per maand en per prestatiecode. Verder bevat de dataset informatie over de praktijken; de eerste twee cijfers van de postcode van de praktijk en het geboortjaar van de medewerkers.

Box 3

Logopedische diagnosecode

De logopedische diagnose is gecodeerd volgens de International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps – Logopedie (ICIDH-L) en bestaat uit vier cijfers.^{6,7} Binnen de ICIDH-L worden negen stoornisgroepen onderscheiden (eerste cijfer van de diagnosecode) en kan tot drie lagen diep worden gecodeerd om de diagnose meer te specificeren. De logopedist is verplicht om minimaal twee lagen te coderen, dit zijn de eerste twee cijfers van de diagnosecode.

Resultaten

Cliëntkenmerken

Cijfers 2012

In 2012 bestond de cliëntenpopulatie van de logopedist voor 56,8% uit jongens en mannen. Het merendeel (69,4%) van de cliënten was tussen de 4 en 12 jaar oud (**Tabel 1**). Van alle kinderen (tot en met 16 jaar) die in 2012 werden behandeld door de logopedist bestond de meerderheid uit jongens. In de leeftijdscategorie 4-7 jaar is meer dan 60% van de cliënten een jongen. Cliënten ouder dan 16 jaar bleken overwegend vrouw te zijn, met name in de leeftijdscategorie 20-50 jaar (**Figuur 2**).

Trendcijfers

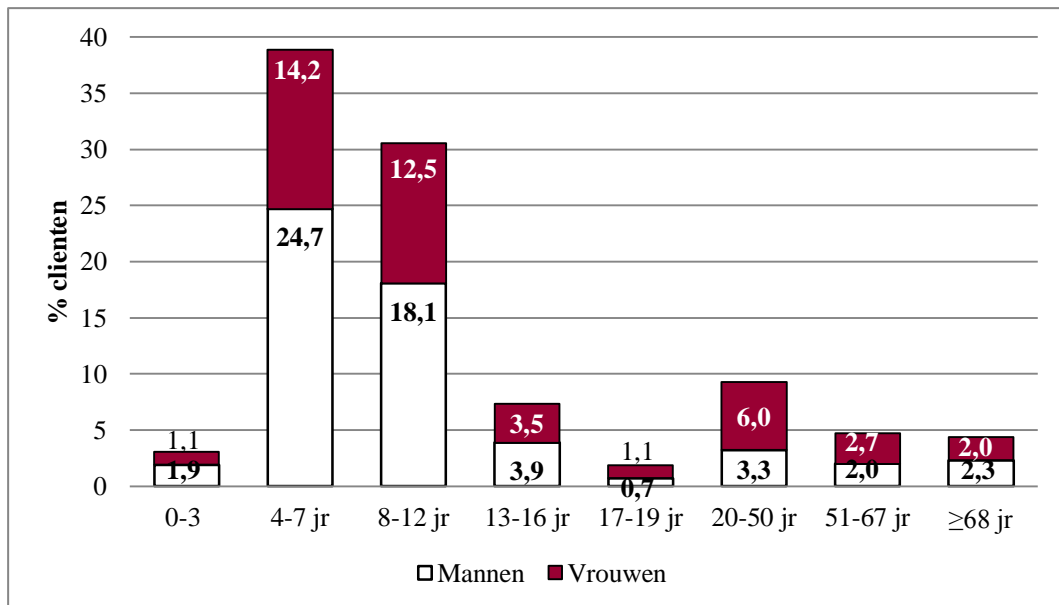
Het totaal aantal cliënten dat jaarlijks behandeld is in de 33 praktijken is de afgelopen jaren toegenomen van 7.017 cliënten in 2008 tot 8.687 cliënten in 2012. De geslachtsverdeling is de afgelopen jaren niet veel veranderd; zo'n 57% van de cliënten die bij de logopedist komt is man. Over de afgelopen vijf jaar is het aandeel cliënten in de leeftijdsgroep 4-7 jaar significant afgenomen van 44,8% in 2008 naar 38,9% in 2012. Daarentegen is het aandeel cliënten in de leeftijd 8-16 jaar significant toegenomen, van 32,0% in 2008 naar 37,8% in 2012.

Tabel 1 Demografische kenmerken van cliënten behandeld door de logopedist, 2008-2012

		2008	2009	2010	2011	2012
Geslacht	Mannen	58,3	57,2	56,9	56,3	56,8
	Vrouwen	41,7	42,8	43,1	43,7	43,2
Leeftijd	0-3 jr	2,7	3,1	3,1	2,9	3,0
	4-7 jr	44,8	42,3	40,3	39,8	38,9*
	8-12 jr	27,2	28,2	30,0	31,1	30,5*
	13-16 jr	4,8	5,4	5,9	6,3	7,3*
	17-19 jr	1,4	1,8	1,8	1,6	1,8
	20-50 jr	9,9	10,3	10,1	9,2	9,3
	51-67 jr	4,9	4,6	4,4	4,6	4,7
	≥68 jr	4,3	4,4	4,4	4,5	4,4
Aantal praktijken		33	33	33	33	33
Aantal cliënten		7.017	7.719	8.326	8.356	8.687
Geslacht onbekend		0	1	1	1	0
Leeftijd onbekend		0	0	0	0	0

* jaarlijkse afname van 4-7 jarigen (OR: 0.94); jaarlijkse toename van 8-12 jarigen (OR:1.04) en 13-16 jarigen (OR: 1.11)

Figuur 2 Leeftijdsverdeling naar geslacht van cliënten behandeld door de logopedist in 2012

Gezondheidsprobleem

Cijfers 2012

In de totale cliëntenpopulatie waren taalontwikkelingsstoornissen (34,9%) en articulatiestoornissen (26,0%) de meest voorkomende diagnoses in 2012 (**Tabel 2**). Een taalontwikkelingsstoornis was de meest voorkomende diagnose bij kinderen tot en met 16 jaar. Cliënten ouder dan 16 jaar werden het meest behandeld voor stoornissen in de stemproductie (**Tabel 3**).

Trendcijfers

Voor de totale cliëntenpopulatie is de top-5 diagnoses tussen 2008 en 2012 hetzelfde gebleven. Er is een stijgende trend te zien in de diagnose ‘taalontwikkelingsstoornis’ en een dalende trend in de diagnoses ‘articulatiestoornis’ en ‘stoornis in de stemproductie’. In de leeftijdscategorie 8-12 jaar is een toename te zien in het aandeel cliënten met een taalontwikkelingsstoornis en een afname in het aandeel cliënten met een articulatiestoornis. In de leeftijdscategorie 20-50 jaar is tussen 2008 en 2012 een afname te zien in het aandeel cliënten met een stoornis in de stemproductie en een toename in het aandeel cliënten dat voor een articulatiestoornis de logopedist bezoekt. Het aandeel cliënten met de diagnose dysartrie is afgenomen in de leeftijdscategorie ≥ 68 jaar.

Tabel 2 Top-5 logopedische diagnoses, 2008-2012#

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Taalontwikkelingsstoornis	31,9	31,6	32,6	33,9	34,9*
2 Articulatoriestoornis	29,0	28,2	27,5	27,7	26,0*
3 Stoornis in de stemproductie	10,5	10,0	9,4	8,1	8,5*
4 Afwijkend mondgedrag	7,5	8,0	8,5	7,8	8,4
5 Stotteren	6,0	6,4	6,3	6,0	6,7
% in top-5	84,8	84,2	84,2	83,5	84,4

Op basis van eerste twee cijfers van de diagnosecode

* jaarlijkse toename taalontwikkelingsstoornis (OR:1.04); jaarlijkse afname articulatoriestoornis (OR:0.97) en stoornis in stemproductie (OR:0.93)

Tabel 3 Top-3 logopedische diagnoses per leeftijdscategorie, 2008-2012#

0-3 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Taalontwikkelingsstoornis	35,5	28,5	28,8	28,2	37,5
2 Stoornis in de (senso) motoriek	25,9	30,5	30,0	34,4	28,8
3 Slikstoornis	9,5	18,0	16,3	13,3	13,6
% in top-3	70,9	77,0	75,1	75,9	79,9

4-7 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Taalontwikkelingsstoornis	41,0	41,5	42,0	41,5	42,5
2 Articulatoriestoornis	42,0	41,3	41,9	42,3	41,6
3 Stotteren	5,5	6,0	5,3	5,3	5,4
% in top-3	88,5	88,8	89,1	89,0	89,5

8-12 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Taalontwikkelingsstoornis	40,0	41,5	42,9	46,0	48,2*
2 Articulatoriestoornis	28,5	28,4	26,3	25,1	22,6*
3 Afwijkend mondgedrag	11,0	10,9	10,8	10,7	10,3
% in top-3	79,5	80,7	80,1	81,8	81,0

*jaarlijkse toename taalontwikkelingsstoornis (OR:1.09); jaarlijkse afname articulatoriestoornis (OR: 0.92)

13-16 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Taalontwikkelingsstoornis	29,1	23,0	27,1	30,4	29,9
2 Afwijkend mondgedrag	22,6	31,4	31,6	27,0	29,6
3 Articulatoriestoornis	16,0	15,7	11,8	15,5	13,6
% in top-3	67,7	70,1	70,6	72,8	73,2

Tabel 3 - *vervolg*
17-19 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Stoornis in de stemproductie	15,8	21,3	18,4	18,9	24,4
2 Afwijkend monddrag	10,9	19,9	21,1	21,2	23,1
3 Stotteren	18,8	18,4	21,7	14,4	16,9
% in top-3	45,5	59,6	61,2	54,5	64,4

20-50 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Stoornis in de stemproductie	47,0	45,6	42,7	37,5	37,3*
2 Stotteren	12,8	12,8	14,6	14,6	16,2
3 Articulatiestoornis	8,7	11,7	12,3	13,8	13,2*
% in top-3	68,5	70,1	69,6	65,8	66,6

*jaarlijkse afname stoornis in stemproductie (OR:0.89); jaarlijkse toename articulatiestoornis (OR:1.11)

51-67 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Stoornis in de stemproductie	46,5	41,5	39,2	39,9	41,0
2 Dysartrie	7,3	11,0	10,4	8,7	10,5
3 Stoornis in de stemkwaliteit	8,8	8,8	12,3	13,4	8,1
% in top-3	62,6	61,3	61,9	62,0	59,5

≥ 68 jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
1 Stoornis in de stemproductie	24,7	21,6	21,6	20,5	24,3
2 Dysartrie	26,0	30,3	23,5	20,0	19,1*
3 Afasie	16,1	16,9	18,9	19,4	18,0
% in top-3	66,8	68,8	64,0	59,9	61,4

* Jaarlijkse afname dysartrie (OR:0.87)

Op basis van eerste twee cijfers van de diagnosecode. De top-3 van 2012 is als uitgangspunt gebruikt.

Aantal behandelingen per kalenderjaar

Cijfers 2012

In het kalenderjaar 2012 had 7,4% van de cliënten één behandeling bij de logopedist (**Figuur 3**). De mediaan* van het totaal aantal behandelingen lag op 12,0. Van de top-5 diagnoses werden de meeste behandelingen gegeven voor taalontwikkelingsstoornissen, met een mediaan van 20,0 behandelingen in 2012 (**Tabel 4**).

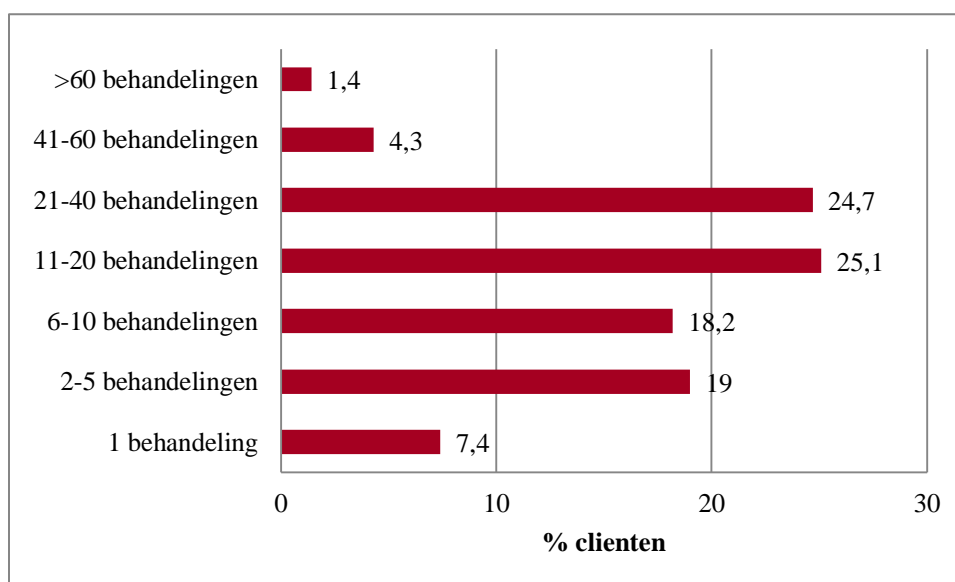
Trendcijfers

De mediaan van het totaal aantal behandelingen per kalenderjaar is tussen 2008 en 2012 hetzelfde gebleven en lag op 12,0. Ook voor de top-5 diagnoses is de mediaan van het

aantal behandelingen per kalenderjaar nauwelijks veranderd in de afgelopen vijf jaar. Van de top-5 klachten werden tussen 2008 en 2012 de meeste behandelingen gegeven voor taalontwikkelingsstoornissen (mediaan rond 20), gevolgd door articulatiestoornissen (mediaan rond 12). Voor de diagnoses ‘stoornis in de stemproductie’, ‘afwijkend monddrag’ en ‘stotteren’ lag de mediaan van het aantal behandelingen rond de 8 behandelingen per kalenderjaar.

*De mediaan is de middelste waarde wanneer de gegevens in orde van grootte worden gesorteerd. Het voordeel van de mediaan ten opzichte van het gemiddelde is dat de mediaan veel minder wordt beïnvloed door extreme waarden.

Figuur 3 Aantal behandelingen logopedie in kalenderjaar 2012 (n=8.687)

Tabel 4 Aantal behandelingen logopedie per kalenderjaar (totaal en top-5 diagnoses), 2008-2012

	2008			
	Mediaan	Gemiddelde	SD	N
Totaal	12,0	15,4	13,3	7.017
1 Taalontwikkelingsstoornis	19,0	21,3	14,9	2.234
2 Articulatiestoornis	12,0	14,9	12,1	2.031
3 Stoornis in de stemproductie	8,0	9,9	8,1	735
4 Afwijkend monddrag	8,0	9,6	9,7	526
5 Stotteren	7,0	10,1	9,3	421

Tabel 4 – *vervolg*

2009				
	Mediaan	Gemiddelde	SD	N
Totaal	12,0	15,7	13,7	7.720
1 Taalontwikkelingsstoornis	20,0	21,9	15,5	2.437
2 Articulatiestoornis	12,0	14,9	12,1	2.177
3 Stoornis in de stemproductie	8,0	10,2	9,2	769
4 Afwijkend monddrag	8,0	10,4	10,1	618
5 Stotteren	8,0	10,7	9,6	496
2010				
	Mediaan	Gemiddelde	SD	N
Totaal	12,0	16,1	13,9	8.327
1 Taalontwikkelingsstoornis	20,0	21,9	15,3	2.713
2 Articulatiestoornis	13,0	15,6	12,4	2.286
3 Stoornis in de stemproductie	8,0	9,8	8,1	779
4 Afwijkend monddrag	8,0	10,6	9,8	708
5 Stotteren	8,0	10,6	9,4	527
2011				
	Mediaan	Gemiddelde	SD	N
Totaal	12,0	16,4	14,3	8.357
1 Taalontwikkelingsstoornis	21,0	22,8	15,8	2.833
2 Articulatiestoornis	12,0	15,4	12,5	2.317
3 Stoornis in de stemproductie	8,0	9,4	7,6	679
4 Afwijkend monddrag	8,0	10,5	11,3	651
5 Stotteren	8,0	10,7	9,4	499
2012				
	Mediaan	Gemiddelde	SD	N
Totaal	12,0	16,3	14,2	8.687
1 Taalontwikkelingsstoornis	20,0	22,5	15,7	3.027
2 Articulatiestoornis	12,0	15,4	12,6	2.255
3 Stoornis in de stemproductie	8,0	9,3	7,7	735
4 Afwijkend monddrag	8,0	9,9	9,3	732
5 Stotteren	8,0	10,4	9,0	581

Prestaties

Bij het declareren van een behandeling wordt onderscheid gemaakt naar verschillende behandelvormen, zoals een reguliere behandeling in de praktijk, een behandeling bij de cliënt thuis of een groepsbehandeling. Dit zijn de zogenoemde prestaties, welke zijn vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit. Op 1 augustus 2011 is de Directe Toegankelijkheid Logopedie (DTL) ingevoerd en zijn logopedisten toegankelijk zonder verwijzing.

Cijfers 2012

In 2012 werd 93,7% van alle behandelingen als reguliere behandeling gedeclareerd. Reguliere behandelingen aan huis omvatte 2,2% van alle declaraties en behandelingen voor stotteren 2,6%. Een klein percentage van de behandelingen (0,2 %), werd gedeclareerd als 'Screening DTL' (**Tabel 5**).

Trendcijfers

Het aandeel reguliere behandelingen in de logopediepraktijk lag de afgelopen vijf jaar rond de 94%. Reguliere behandelingen aan huis en behandelingen voor stotteren hadden beide een aandeel van zo'n 2%. Er is een toename te zien in het percentage declaraties 'Preverbale logopedie aan huis', van 0,3% in 2008 naar 0,8% in 2012.

Tabel 5 Declaraties van behandelingen logopedie per kalenderjaar naar behandelvorm (prestatiecode) (% behandelingen)

	2008	2009	2010	2011	2012
Reguliere behandeling	95,0	94,4	94,6	94,7	93,7
Reguliere behandeling aan huis	2,3	2,4	2,5	2,1	2,2
Telefonische behandeling	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Screening DTL*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Eenmalig specifiek onderzoek	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Groepsbehandeling	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
Stotteren	1,8	2,1	1,8	1,9	2,6
Preverbale logopedie	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Preverbale logopedie aan huis	0,3	0,6	0,6	0,7	0,8
Aantal declaraties	107.868	121.015	133.827	137.148	141.245

*DTL: Directe Toegankelijkheid Logopedie

Discussie

De resultaten in dit rapport geven inzicht in het logopedisch zorgproces over de jaren 2008 tot 2012 en laten zien dat er iets meer mannen dan vrouwen bij de logopedist komen. Het merendeel van de cliënten is tussen de 4 en 12 jaar oud en een taalontwikkelingsstoornis is de meest voorkomende diagnose bij kinderen. Bij volwassenen komen stoornissen in de stemproductie het meest voor. De mediaan van het totaal aantal behandelingen is de afgelopen vijf jaar stabiel gebleven en lag op 12 behandelingen per kalenderjaar. Voor taalontwikkelingsstoornissen lag de mediaan de afgelopen vijf jaar rond de 20 behandelingen per kalenderjaar. Vrijwel alle behandelingen werden gedeclareerd als reguliere behandelingen.

Opvallende trends

De gegevens van de 33 praktijken laten zien dat het aantal cliënten bij de vrijgevestigde logopediepraktijk is toegenomen met 24% tussen 2008 en 2012. Ook is het aantal behandelingen (declaraties) tussen 2008 en 2012 toegenomen. Het toegenomen aantal cliënten bij de eerstelijnslogopediepraktijk komt mogelijk door de substitutie van de tweedelijns naar de eerstelijns zorg en door bezuinigingen op logopedie door onderwijsinstellingen en gemeenten.¹ Relatief gezien is er tussen 2008 en 2012 een afname te zien in het aandeel cliënten van 4 tot 7 jaar en een toename in het aandeel cliënten van 8 tot 16 jaar dat behandeld werd door de logopedist. Het aandeel cliënten dat voor een taalontwikkelingsstoornis behandeld werd is toegenomen tussen 2008 en 2012 en het aandeel cliënten dat voor een articulatiestoornis kwam is afgenomen. Dit is met name te zien in de leeftijdscategorie 8-12 jaar. Verder is te zien dat het aandeel cliënten dat voor een stoornis in de stemproductie behandeld werd tussen 2008 en 2012 is afgenomen. Dit is met name te zien in de leeftijdscategorie 20-50 jaar. Ook is het aandeel cliënten met de diagnose dysartrie tussen 2008 en 2012 afgenomen in de leeftijdscategorie ≥ 68 jaar.

Representativiteit

De resultaten zijn gebaseerd op gegevens van 33 vrijgevestigde logopediepraktijken en in totaal 23.738 cliënten. De steekproef van 33 praktijken lijkt qua geografische spreiding niet helemaal representatief te zijn voor het totaal aantal logopediepraktijken in Nederland in 2013 (Bijlage 1). We verwachten echter niet dat er een effect van regio zal zijn op de gevonden trends, omdat de trends na correctie voor regio bleven bestaan.

Dataset

De dataset die gebruikt is bevat informatie over de kenmerken van de cliënten die bij de logopedist komen, de diagnose waarvoor ze behandeld worden en het aantal behandelingen. De dataset bevat één diagnose per persoon per jaar. Het zou kunnen dat cliënten voor meerdere diagnoses behandeld worden, maar dit is niet te achterhalen met de gegevens in deze dataset. Na aansluiting van logopedie op NIVEL Zorgregistraties zal behalve inzicht in de basisgegevens, zoals gepresenteerd in dit rapport, (meer) informatie gegeven worden over het gezondheidsprobleem, de toegang tot logopedische zorg, gebruik van eerdere zorg en de evaluatie van de behandeling.

Referenties

1. E. Cox, M. Schulte. *Standaarden voor logopedisten werkzaam in de eerstelijns*. 2012. Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie.
2. http://www.achmeazorg.nl/paramedici/Downloadlijst/Logopedie/Logopedie%202011/Logopedie_op_school_notitie_NVLF.pdf
3. <http://www.winbase.nl/>
4. <http://www.nivel.nl/NZR/zorgregistraties-eerstelijns>
5. Nielen, M., Verheij, R. *Functioneren van hele eerste lijn zichtbaar maken*. *Eerstelijns*: 2012, 4(9), 14-15
6. *Handreiking ICIDH-Logopedie*. 2004. Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie.
7. Paramedische diagnose-codelijst logopedie COD823 NVLF: Vektis COD392-012

Bijlage 1- Praktijkenmerken

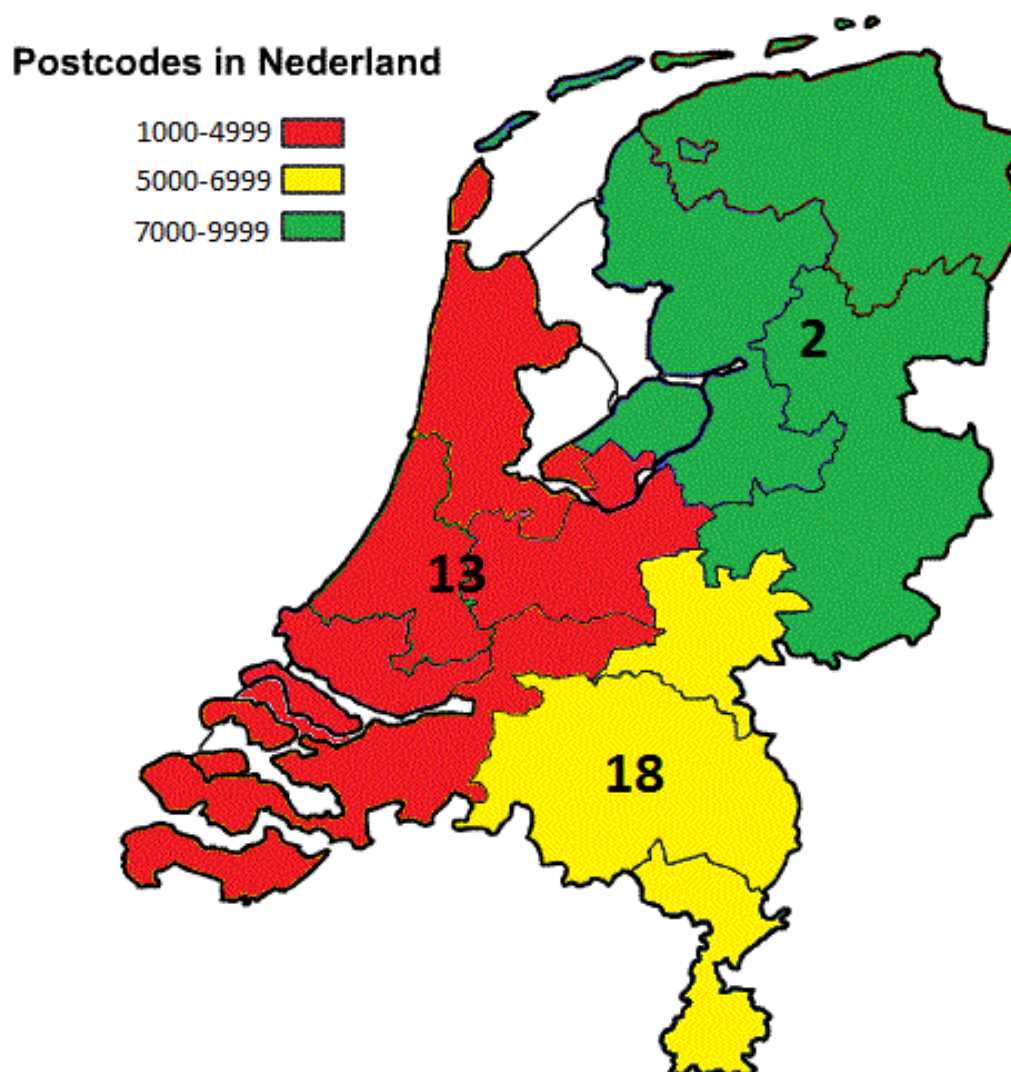
Op basis van de eerste twee cijfers van de postcode van de praktijk is een grove indeling gemaakt om de spreiding van de 33 logopediepraktijken weer te geven. Om inzicht te krijgen in de landelijke spreiding van logopediepraktijken is een uitdraai gemaakt van alle logopediepraktijken die in 2013 geregistreerd stonden in het AGB-register. De chi-kwadraattoets is gebruikt om te bepalen in hoeverre de spreiding van de logopediepraktijken over de drie regio's in deze steekproef overeenkomt met de landelijke spreiding.

Van de 33 praktijken zijn er 13 (39%) gevestigd in Midden-West Nederland, 18 (55%) in Zuidoost Nederland en twee (6%) in Noordoost Nederland (**Figuur B1**). In 2012 werkten er tussen de één en acht logopedisten per praktijk, met een mediaan van drie logopedisten per praktijk. De gemiddelde leeftijd van de deelnemende logopedisten was 35,7 jaar en bijna alle logopedisten zijn vrouw.

In 2013 waren in Nederland 1.987 logopediepraktijken geregistreerd bij het AGB-register, waarvan 1.486 praktijken met één vestiging en 501 met meerdere vestigingen (tussen de twee en 22). Van alle logopediepraktijken in Nederland zijn de meeste (54%) gevestigd in Midden-West Nederland. In Zuidoost en Noordoost Nederland zijn respectievelijk 36% en 10% van de praktijken gevestigd. Twintig praktijken hebben vestigingen verspreid over meerdere regio's.

De verdeling van de logopediepraktijken over de drie regio's in Nederland die gebruikt worden voor dit onderzoek is niet helemaal representatief voor de verdeling van alle logopediepraktijken in Nederland (**Tabel B1**). De meeste logopediepraktijken in deze steekproef zitten in Zuidoost Nederland, terwijl landelijk de meeste praktijken in Midden-West Nederland gevestigd zijn. Er kan geen informatie worden gegeven over geslachtverdeling en gemiddelde leeftijd van alle logopedisten die werkzaam zijn in een vrijgevestigde logopediepraktijk in Nederland.

Figuur B1 Verdeling van de 33 logopediepraktijken over Nederland

Tabel B1 Verdeling logopediepraktijken per regio: steekproef versus landelijk*

Aantal oefentherapeuten	Steekproef		Landelijk	
	n=33	%	n=1967**	%
Regio				
Midden-West	13	39,4	1037	54,3
Zuidoost	18	54,5	702	35,7
Noordoost	2	6,1	198	10,1

* $p(\chi^2) = 0.09$

**De 20 praktijken die vestigingen hebben over meerdere regio's zijn niet meegenomen